

HÖGSKOLAN I GÄVLE

UTBILDNINGSPLAN
Grundnivå

Yrkeslärarprogrammet
Programkod: LGYRY
Fastställd 2011-02-18

Yrkeslärarprogrammet 90 högskolepoäng

**Denna utbildningsplan gäller för studerande antagna
höstterminen 2011 eller senare**

1 Övergripande uppläggning

Yrkeslärarexamen avläggs på grundnivå.
Utbildningen innehåller en utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning omfattande 30 högskolepoäng.

2 Mål

Här anges först de generella målen enligt Högskolelagen. Därefter anges examensmålen enligt Högskoleförordningen samt till sist särskilda mål för Yrkeslärarprogrammet vid Högskolan i Gävle.

2.1 Generella mål enligt Högskolelagen¹

Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock besluta om undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
  - följa kunskapsutvecklingen, och
  - utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.
- Lag (2009:1037).

2.2 Mål för Yrkeslärarprogrammet enligt Högskoleförordningen, bilaga 2

Omfattning

Yrkeslärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande, de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,

---

¹ 1 kap. §§ 8, 9

- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygsättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

För yrkeslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som yrkeslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa sådana didaktiska och ämnesdidaktiska kunskaper som krävs för yrkesutövningen samt kännedom om vuxnas lärande,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdigheter och förmåga

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,

- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten samt att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För yrkeslärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsrelaterade och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet.

Övrigt

För yrkeslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

3 Beskrivning av programmet

Yrkeslärarprogrammets struktur och kurser

Yrkeslärare med inriktning mot gymnasiets yrkesprogram 90 hp		
År	Ht	Vt
1	Utbildningsvetenskaplig kärna 1 (22,5 hp) samt Verksamhetsförlagd utbildning, VFU (7,5 hp)	Utbildningsvetenskaplig kärna 2 (22,5hp) samt VFU (7,5 hp)
2	Utbildningsvetenskaplig kärna 3 (15 hp) samt VFU (15 hp)	

3.1 Utbildningsvetenskaplig kärna

Kurserna inom Utbildningsvetenskaplig kärna skall tillsammans utgöra 60 högskolepoäng. 30 högskolepoäng (hp) motsvarar en termins arbete. Innehållet är både sådana kunskapsområden som är gemensamma och relevanta för alla lärarstudenter och sådana som är specifika för yrkesprogrammen på gymnasiet. Kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna är uppbyggda så att en tydlig kunskapsutveckling skall ske under utbildningens gång. Kurserna skall därför läsas i en bestämd ordning med en successivt höjd kravnivå.

3.2 Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning, VFU, omfattar sammanlagt 30 högskolepoäng dvs. en termins arbete. Högskolans samarbete med partnerskolor regleras av ett särskilt avtal.

3.3 Kurser

Följande kurser ingår i Yrkeslärarprogrammet. Kurserna läses i den ordning de anges nedan.

1. Perspektiv på läraryrket, inkl. verksamhetsförlagd utbildning 1, 15 hp (G1N)
2. Vetenskapsteori, forskningsmetodik och utvecklingsarbete för yrkeslärare, 15 hp (G1N)
3. Utveckling, lärande och specialpedagogik, 7,5 hp (G1F)
4. Skolans demokratiska uppdrag i ett värdegrundsperspektiv, 7,5 hp (G1F)
5. Betyg och bedömning, 7,5 hp (G1F)
6. Verksamhetsförlagd utbildning för yrkeslärare 2, 7,5 hp (G1F)
7. Ledarskap för yrkeslärare, 7,5 hp (G2F)
8. Arbetsplatslärande och hållbar utveckling för yrkeslärare, 7,5 hp (G2F)
9. Verksamhetsförlagd utbildning 3, 15 hp (G2F)

3.4 Undervisning och examination

Undervisningen inom programmet består av en högskoleförlagd del och en verksamhetsförlagd del. Inom den högskoleförlagda undervisningen möter studenten en variation i undervisningsformer t.ex. föreläsningar, seminarier, grupp- och temaarbeten. I kurserna stöds undervisningen av användningen av IT, främst elektroniska lärplattformar men också av t.ex. telebilsändningar. I den verksamhetsförlagda undervisningen ska studenten själv med ökad grad av självständighet leda undervisning och annat pedagogiskt arbete samt delta i det kollektiva lärarbetet tillsammans med den lokala lärarutbildaren. Under hela utbildningen skall det ske en tydlig progression.

Examination sker på flera olika sätt beroende på kurs. Examinationsformer är t.ex. hemtentamen, tentamen, PM-uppgifter, uppsatsskrivning, rapporter, examinerande litteraturseminarier, praktiska övningar och muntliga redovisningar. Examination av kurs med verksamhetsförlagd utbildning utförs av examinator vid HiG. Lokal lärarutbildare avger ett omdöme om studentens verksamhetsförlagda utbildning.

3.5 Krav för fortsatta studier inom programmet

Tidigare verksamhetsförlagd utbildning skall vara godkänd innan nästa verksamhetsförlagda utbildning genomförs.

3.6 Avrådan

En student kan avrådas från vidare studier på grund av att vederbörande bedöms ha bristande lämplighet för läraryrket. Vid avrådan skall studenten ges möjlighet att med studievägledaren diskutera alternativa utbildningar.

3.7 Studentinflytande

Till Yrkeslärarprogrammet knyts ett utbildningsråd där företrädare för studenterna tillsammans med undervisande lärare, skolrepresentanter och företrädare för branschorganisationer ges möjlighet att diskutera programmets utformning och innehåll.

Studenterna ska i de reguljära kurserna känna delaktighet och utöva inflytande t.ex. genom kursvärderingar men även genom kontinuerlig programutvärdering.

4 Behörighet

Behörig är den som kan uppvisa kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper som man kan ha tillägnat sig genom yrkeserfarenhet eller högskoleutbildning eller annan eftergymnasial utbildning. Kraven på yrkeskunskaper i ett undervisningsämne på gymnasieskolans yrkesprogram uttrycks i form av kunskapskriterier.

5 Betyg

Betyg sätts på i programmet ingående kurser enligt gällande kursplaner.

6 Examensbestämmelser

6.1 Examensbenämningar

Yrkeslärarexamen.

6.2 Examenskriterier

Yrkeslärarexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 90 högskolepoäng enligt programmets struktur.

6.3 Examensbevis

Student som uppfyller fordringarna för examen erhåller examensbevis *efter att studenten på eget initiativ begärt ett sådant.*

7 Övriga föreskrifter

Se PM Verksamhetsförlagd utbildning i Yrkeslärarprogrammet.